

Flautoškola 2

Nově vycházející moderní učebnice hry na sopránovou zobcovou flétnu „Flautoškola 2“ autorů Jana a Evy Kvapilových metodicky i didakticky přímo navazuje na první díl, který už pravděpodobně mnozí z vás znají a při výuce úspěšně používají. Druhý díl se zaměřuje na upevnění a prohloubení základních návyků hry na zobcovou flétnu a další rozvíjení učiva. Stejně jako první díl sestává ze dvou sešitů: žákovského a metodického.

Metodický sešit (určený nejen učitelům, ale i rodičům) zpracovává jednotlivé kapitoly velice podrobně: ke každému tématu, cvičení či jiné problematice zde rychle naleznete „pomocnou ruku“, která už vás povede ke správnému postupu při výuce. Orientace v tomto sešitě je snadná. Text je zcela srozumitelný i pro neprofesionálního hudebníka; usnadňuje tak práci učitelů i rodičům a napomáhá spolupráci mezi nimi a komunikaci s žákem. To je jeden z nejdůležitějších momentů pro úspěšný hudební vývoj žáka. Naleznete zde i důležité informace týkající se výběru nástroje a péče o něj. Neméně zajímavá a mezi námi učiteli hojně diskutovaná je i otázka, jak cvičit stupnice a akordy pro žáka zajímavou čili motivující formou. Autoři na posledních čtyřech stranách sešitu zpracovali toto téma tak, že i zběhlý pedagog zde najde nové podněty pro kreativní práci s žákem.

Všechny odborné výrazy jsou jasně vysvětleny, text je doplněn o zajímavosti jako například krátké pojednání o skladatelích, o původu tanců, dále jsou uvedeny texty písní apod. Tyto informace vám zcela jistě ušetří čas, který byste strávili při hledání v hudebních slovnících a odborné literatuře, a můžete je využít i při uvádění svých žákovských koncertů. Text je doplněn notovými příklady a fotografiemi, které pomáhají k lepšímu pochopení problému či probírané látky. Seznam edic, použité a doporučené literatury na posledních stránkách tohoto sešitu vám usnadní vyhledávání dalších vhodných skladeb pro žáka.

Veliké překvapení uvidíte v očích dítěte, které dostane do rukou „svou“ Flautoškolu a otevře ji, prolísta... Není to totiž obyčejná učebnice plná notových linek černajících se hlavičkami, nožičkami, trámci a praporky not, odstrašujících nápisů jako „technické cvičení“, „stupnice a akordy“, ale krásně ilustrovaná knížka plná veselých barevných obrázků a motivů souvisejících s probíraným tématem. Jsem přesvědčená, že i učitel a rodič,

kteří ještě neztratil hravost a fantazii dítěte, bude v tomto sešitě rád listovat a bude se těšit na práci s tak hezkou školou – Flautoškolou.

Žákovský sešit obsahuje pouze učivo a informace určené žákovi, který tak není zbytečně zahlcován vedlejším textem určeným pro učitele; umožňuje tak žákovi lepší orientaci a práci s učebním materiálem a neodvádí jeho pozornost jiným směrem. Kapitoly jsou systematicky rozděleny na několik částí – nejprve nová látka, poté cvičení a použití nově probírané látky ve skladbách (národní písně z celého světa, středověké, renesanční a barokní skladby). Vypsání doprovod pro klávesový nástroj (podle poznámky autorů nejlépe pro cembalo, popř. keyboard) je uveden vždy přímo v žákovském sešitě a je doplněn o akordické značky, což umožňuje i zjednodušený doprovod. Žádné cvičení není označeno slovem „cvičení“, ale např. jako „žížalky“, „prstovíky“ či „jazykolamy“, což je pro žáka tohoto věku mnohem hravější a pochopitelnější způsob podání technických aspektů určených k procvičení. Žák sám

(s mírnou pomocí učitele) má možnost taková cvičení vymýšlet, improvizovat a dokonce zapisovat. Je tedy aktivně zapojen do výuky a vnímá – slyší výsledky své práce, což plní velmi důležitou úlohu, úlohu motivace sebe sama.

Zásadní rozdíl od jiných učebnic zaměřených na výuku hry na zobcovou flétnu spočívá ve využití nástroje jako prostředku k celkovému hudebnímu vývoji žáka; experimentování se zvukem, tzv. moderní techniky, hra podle obrázků apod. – vše toto probouzí a rozvíjí hudební fantazii a představivost žáka, který se tak hned od začátku učí improvizovat a poslouchat svou hru. V metodickém sešitě kromě podrobného popisu práce s moderními technikami najdete podněty pro učitele i žáka k jejich dalšímu rozvíjení – vymýšlení nových zvukových her a výrazových prostředků.

Učebnice navazuje na artikulační metodu prvního dílu, kde je systematicky používáno hned od počátku artikulace na „t“ i „d“. Zde je ovšem, kromě ur-

čených artikulačních modelů v metodickém sešitě, dán opět prostor žákovi, aby již doplnil artikulační postupy sám. Artikulace je též použita při vysvětlení a nácvičku nových rytmických útvarů – to jistě výrazně pomůže při nácvičku složitějších rytmů. Později žák určitě v rychlých pasážích ocení, že ovládá tzv. „dvojitý jazyk“, vycházející právě z této artikulace.

Celkový přehled probraných stupnic a akordů, jejich cvičení a artikulační modely jsou záměrně umístěny až na poslední dvojstraně, na vnitřní obálce pak všechny probrané očíslované prstoklady z prvního i druhého dílu. Možná vás překvapí „nový“ prstoklad pro tón b[♭] - vysvětlení autorů, kteří se pro tento hmat jako pro základní rozhodli, najdete opět v metodickém sešitě.

Osobně považuji Flautoškolu 2 za velice podařenou učebnici, která je metodicky na vysoké úrovni a lze ji bez problémů srovnávat s osvědčenými zahraničními školami. Z vlastní zkušenosti ovšem vím, že pro učitele není vždy jed-

noduché přejít na tento nový, kreativní způsob výuky. Může se stát, že budete zaskočení přemírou nových informací, způsobem učebních postupů, zaleknete se úkolů, které budete muset nejprve vyřešit a vyzkoušet sami na sobě, ještě před využitím ve výuce, moderní techniky vám budou připadat nepochopitelné... ale věřte, že takový způsob práce vaši žáci ocení a odmění se vám svojí hrou. A i kdyby přechod na tuto novou metodu měl trvat delší dobu, neodkládejte jeho začátek a pusťte se hned do objevování nových možností výuky, i když třeba po částech – určitě se vám brzy začne taková práce líbit a do vaší výuky to přinese nový život, fantazii a hudební prožitky.

Nezbývá než souhlasit se slovy Jiřího Stivína na zadní straně obálky Flautoškoly 2: „Milí žáci, jak Vám závidím, že máte tak hezkou školu – Flautoškolu.“, a „Vážení učitelé, ... To se ale máte!!“

Julie Braná (Sukupová)